

□ 118. PHÉP TRỪ PHÂN SỐ

A – MỤC TIÊU

Giúp HS :

- Nhận biết phép trừ hai phân số cùng mẫu số.
- Biết cách trừ hai phân số cùng mẫu số.

B – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

HS chuẩn bị hai băng giấy hình chữ nhật có chiều dài 12cm, chiều rộng 4cm, thước chia vạch, kéo.

C – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU

1. Kiểm tra bài cũ

GV viết lên bảng : $\frac{1}{2} + \frac{1}{3}$; $\frac{4}{5} + \frac{3}{4}$; gọi HS nói cách làm, tính và nêu kết quả.

Chẳng hạn :

HS quy đồng mẫu số được : $\frac{1}{2} = \frac{3}{6}$; $\frac{1}{3} = \frac{2}{6}$.

Cộng hai phân số : $\frac{1}{2} + \frac{1}{3} = \frac{3}{6} + \frac{2}{6} = \frac{5}{6}$

Cả lớp cùng làm, nhận xét kết quả và cách làm của bạn.

2. Thực hành trên băng giấy

GV cho HS lấy hai băng giấy đã chuẩn bị, dùng thước chia mỗi băng thành 6 phần bằng nhau. Lấy một băng, cắt lấy 5 phần. GV cho HS trả lời có bao nhiêu phân của băng giấy (có $\frac{5}{6}$ băng giấy).

219

Bài 3 : GV nêu câu hỏi :

Trong các lần thi đấu thể thao, thường có các loại huy chương gì để trao giải cho các vận động viên ?

GV cho HS đọc bài toán, nêu tóm tắt bài toán. Cho HS tự làm vào vở.

GV gọi HS nêu cách làm và kết quả. Gọi HS khác nhận xét kết quả của bạn.

GV ghi lời giải lên bảng.

GV cho HS cắt lấy $\frac{3}{6}$ từ $\frac{5}{6}$ băng giấy, đặt phần còn lại lên băng giấy nguyên.

Nhận xét phần còn lại bằng bao nhiêu phần băng giấy ?

HS thực hiện, so sánh và trả lời : Còn $\frac{2}{6}$ băng giấy.

GV : Có $\frac{5}{6}$ băng giấy cắt đi $\frac{3}{6}$ băng giấy còn $\frac{2}{6}$ băng giấy.

3. Hình thành phép trừ hai phân số cùng mẫu số

GV ghi lên bảng :

$$\text{Tính : } \frac{5}{6} - \frac{3}{6}$$

GV gợi ý từ cách làm với băng giấy, hãy thực hiện phép trừ để được kết quả $\frac{2}{6}$.

HS nêu : Có $5 - 3 = 2$, lấy 2 là tử số, 6 là mẫu số, được phân số $\frac{2}{6}$.

$$\frac{5}{6} - \frac{3}{6} = \frac{5-3}{6} = \frac{2}{6}$$

GV hỏi : Muốn kiểm tra phép trừ ta làm thế nào ?

HS trả lời : Thủ lại bằng phép cộng

$$\frac{2}{6} + \frac{3}{6} = \frac{5}{6}$$

GV cho HS nhắc lại cách trừ hai phân số cùng mẫu số, gọi HS nhắc lại quy tắc trừ hai phân số cùng mẫu số.

4. Thực hành

Bài 1 : GV gọi HS phát biểu cách trừ hai phân số cùng mẫu số.

Cho HS tự làm vào vở, gọi HS lên bảng làm bài.

Gọi HS nhận xét kết quả bài làm trên bảng.

Bài 2 : a) GV ghi phép trừ $\frac{2}{3} - \frac{3}{9}$, rồi hỏi HS :

Có thể đưa hai phân số trên về hai phân số có cùng mẫu số được không, bằng cách nào ?

GV nói có thể rút gọn trước khi trừ :

$$\frac{2}{3} - \frac{3}{9} = \frac{2}{3} - \frac{1}{3} = \frac{1}{3}$$

GV cho HS tự làm các phần b), c), d) vào vở.